

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет

Матеріали
І міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції
„НОВІ ВИМІРИ СУЧАСНОГО СВІТУ”

**Том I
Часть 1.**

Мелітополь 2005

УДК 001.891:004.773.5

Матеріали I Міжнародної Інтернет-конференції „Нові виміри сучасного світу”.
Том I. Частина 1 – Мелітополь, 2005. – 136 с.

У збірнику містяться матеріали, присвячені актуальним питанням розвитку науки та методики викладання окремих дисциплін у вищих навчальних закладах.

Для студентів, аспірантів, наукових та педагогічних працівників.

Редакційна комісія:

Аносов І.П.	– доктор педагогічних наук, професор, (голова)
Елькін М.В.	– член-кореспондент УАННП, доцент
Єремєєв В.С.	– доктор технічних наук, професор
Максимов О.С.	– доктор педагогічних наук, професор
Митяй З.О.	– кандидат філологічних наук, доцент
Молодиченко В.В.	– кандидат геологічних наук, доцент
Прійма С.М.	– голова ради молодих вчених

Відповідальні за випуск доцент **Молодиченко В.В.**, доцент **Митяй З.О.**

Друкується за рішенням Вченої ради Мелітопольського державного педагогічного університету (протокол №3 від 9.02.2005 р.)

Мелітопольський державний
педагогічний університет, 2005 р.

ЕКОЛОГІЯ

- ИВАНОВА В.М.**
ЗНАЧЕНИЕ ИЗУЧЕНИЯ СТУДЕНТАМИ-ГЕОГРАФАМИ КУРСА «ОБЩЕЕ
ЗЕМЛЕВЕДЕНИЕ» В ЭКОЛОГИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ ШКОЛЬНИКОВ 23
- МАЦЕНКО А.Л., АТАНОВ А., ЧЕКІР С. Ю.**
СТАН ТА ОЦІНКА ВПЛИВУ ПРОМИСЛОВИХ ВІДХОДІВ НА ОТОЧУЮЧЕ
СЕРЕДОВИЩЕ В УКРАЇНІ 25
- МАЦЮРА М.В., НЕПША О.В.**
ЕКОЛОГІЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ "ГЕОГРАФІЯ
ГРУНТІВ З ОСНОВАМИ ГРУНТОЗНАВСТВА" 26
- МЕЛАШ В.Д., ПЛЯСОВИЦЯ О.В., БОРОДАЙ В.О.**
РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: НАВЧАЛЬНО-
МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ЕКООСВІТИ 27
- ХРОМЫШЕВА Е.А., ЕВЧЕНКО А.Б.**
АДСОРБЦИОННАЯ ОЧИСТКА СТОЧНЫХ ВОД ОТ ЗАГРЯЗНИТЕЛЕЙ
РАЗЛИЧНОЙ ПРИРОДЫ 30
- ХРОМЫШЕВА Е.А., КИРЧЕВА Е.В., ШИШКАНОВА А.Н., БУРЛАКУ К.А.**
СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ ОЧИСТКИ СТОЧНЫХ ВОД ОТ ПОВЕРХНОСТНО-
АКТИВНЫХ ВЕЩЕСТВ 31
- ХРОМЫШЕВА Е.А., РОМАНЕНКО Н.А.**
ЭЛЕКТРОКОАГУЛЯЦИОННЫЙ МЕТОД ОЧИСТКИ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ
СТОЧНЫХ ВОД, СОДЕРЖАЩИХ СМАЗОЧНО-ОХЛАЖДАЮЩИЕ ЖИДКОСТИ 33

ІСТОРІЯ ТА ПРАВО

- ГУДЗЬ В.В.**
ХАРАКТЕРИСТИКА ГОЛОДУ 1932-1933 РР. В РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ У
СУЧАСНІЙ ІСТОРІОГРАФІЇ 35

МУЗИКА

- БАГРІЙ Т.Є.**
РОЛЬ АНАЛІЗУ ХОРОВОГО ТВОРУ В РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ САМОСТІЙНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ 37
- БЛЕЦЬКА М.В., БУРЦЕВА О.М.**
РОЗВИТОК МУЗИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ 39

МОЛОДИЧЕНКО Н.А., КІРСАНОВА С.С. ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ НАВЧАННЯ НА ПОЧАТКОВИХ ЕТАПАХ ЗАСВОЄННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	100
МОРОЗ В.В. РОЛЬ УСТАНОВ КУЛЬТУРИ ЯК МІКРОФАКТОРА РОЗВИТКУ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ	101
МОРОЗ І.В. ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ	106
МОСКАЛЕНКО А.М. ДО ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГА	109
ПРИХОДЬКО К.В. ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ - ВИХОВАТЕЛІВ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОВРЯДУВАННЯ	110
ПРОХОРОВА Л.А. РОЛЬ ФІЗИКО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТЕОРЕТИЧНИХ ПОНЯТЬ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ СТУДЕНТІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ	112
СОКОЛОВА О.Н., ЗАБРОДА Т.В. ФАКТОРИ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕСІОНАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ БУДУЩИХ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ	113
ТАНАНА С.М. ВРАХУВАННЯ ОСОБИСТІСНИХ ІНТЕРЕСІВ СТУДЕНТІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ	115
ТАТАРИНОВА С.О. ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	120
ФЕДОРОВ М.П. ІНДИВІДУАЛЬНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	121
ФЕДОРОВА О.В. ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	123
ФУРДАК Т.О. ПРО СПОСОБИ ПРЕДСТАВЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ В УМОВАХ КОМП'ЮТЕРНОГО НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ	126

РОЛЬ ФІЗИКО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТЕОРЕТИЧНИХ ПОНЯТЬ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ СТУДЕНТІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Важливою умовою для підвищення ефективності навчання, розвитку природничого світогляду та екологічної свідомості у студентів Вищого навчального закладу є поетапне формування теоретичних знань різних рівнів складності. Саме фізико-географічні поняття складають основну частину теоретичних знань наук географічного циклу, а насамперед *фізичної географії материків та океанів*. Ця комплексна навчальна дисципліна поєднує у собі початкову систему знань та понять з загального землезнавства, геології, ґрунтознавства, кліматології, геоморфології та прив'язує їх до конкретних географічних територій (материків та океанів). Без формування фізико-географічних понять неможливо розкрити існуючих у об'єктивній реальності природничих зв'язків, закономірності утворення та розвитку географічної оболонки, природничих комплексів, динаміку тектонічних і геоморфологічних процесів формування суші та Світового океану та багато інших аспектів *фізичної географії материків та океанів*. Але більш прості та конкретні поняття у початкових географічних дисциплінах, в курсі фізичної географії материків та океанів стають більш складними, більш абстрактними, потребують логічного осмислення, встановлення багатобічності зв'язків, визначення причинно-наслідкових ланцюгів (наприклад, рельєфоутворюючі процеси, кліматоутворюючі фактори, складання природно-територіальних комплексів та ін.). Таким чином, формування фізико-географічних понять невіддільне від формування фізико-географічних уявлень. Це постає важливим моментом при вивченні курсу *фізичної географії материків та океанів*, де ведуча кількість навчального матеріалу пов'язана з географічними об'єктами та явищами, які студент не має змоги бачити, відчувати та практично вивчати. Система уявлень визначається ведучими поняттями в курсі *географії материків та океанів*, що відображають об'єкти, процеси та явища які відбуваються у географічній оболонці взагалі та у кожному конкретному материкі та океані зокрема. Такими ведучими поняттями є наступні: географічна оболонка, компоненти природного середовища, природні комплекси суші та океанів різних рангів. У студентів повинні бути сформовані як *узагальненні уявлення* (коли на перший план виходять загальні ознаки об'єкту) так і *одиночні уявлення* (пов'язанні з конкретним географічним об'єктом). Уявлення дають знання про зовнішні риси географічних об'єктів та явищ і не завжди показують їх сутність. Таким чином, наступним етапом формування фізико-географічних знань є визначення суттєвих ознак географічних об'єктів та явищ і оформлення їх у географічні *визначення*. Виявлення суттєвих ознак та відділення їх від несуттєвих, оформлення їх у логічну форму географічного визначення та поняття, відбувається під час активної розумової діяльності студента, логічного

пізнання, що позитивно впливають на творчі здібності студентів у навчальному процесі. Основними шляхами формування фізико-географічних понять у курсі *фізичної географії материків та океанів* є - індуктивний (від окремого до загального) та дедуктивний (від загального до окремого), або індуктивно-дедуктивний шлях з перевагою того або іншого в залежності від складності навчального матеріалу.

Таким чином, формування фізико-географічних понять - це достатньо складний навчальний процес, який повинен проходити під керівництвом викладача і при значній творчій роботі та зацікавленості самих студентів, так як головною метою цього пізнавального процесу є усвідомлення світоглядської ідеї про цілісність природи.

Література:

1. Власова Т.В. Физическая география материков и океанов. В 2-х ч. - М.: Просвещение, 1986. - 342 с.
2. Коринская В.А. Формирование географических понятий при изучении курса географии материков - М.: Педагогика, 1979. - 266 с.
3. Коринская В.А. Методическое пособие по географии материков и океанов - М.: Просвещение, 1990. - 541 с.

Соколова О.Н., ст. преподаватель, Заброда Т.В., ст. преподаватель

ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ

Результативность педагогического труда вследствие продуктивного решения педагогических задач зависит от сформированности и постоянного развития у педагога психологических компонентов знаний, трансформации под их влиянием всей системы его знаний, в том числе знания целей, предмета и методов учебно-воспитательной работы. Об этом свидетельствуют два ряда фактов: I — противоречия между уровнем учебной успешности студентов в педагогическом учебном заведении и уровнем успешности практической педагогической деятельности после окончания учебного заведения;

II — противоречия между уровнем научной квалификации преподавателя высшей школы, в том числе университета, и продуктивностью решения педагогических задач.

Далеко не все отличники педагогических институтов, становятся мастерами в педагогическом труде. Вместе с тем не все студенты, учившиеся весьма посредственно, становятся столь же посредственными учителями.